



Les Garrigues

Terra Verge Extra





• **LES BORGES BLANQUES**
OFICINA COMARCAL DE TURISME

☎ 973 142 658
www.turismegarrigues.com
turisme@garrigues.cat

OFICINA COMARCAL I LOCAL DE
TURISME ESPAI MACIÀ

☎ 973 140 874
www.espaïmacià.cat
info@espaïmacià.cat

• **ARBECA**
OFICINA DE TURISME
ESPAI CÉSAR MARTINELL

☎ 623 014 909 / 973 160 008
www.arbeca.cat
www.arbecaturisme.cat
turisme@arbeca.cat

• **EL COGUL**
PUNT D'INFORMACIÓ
CENTRE D'INTERPRETACIÓ
DE LES PINTURES RUPESTRES

☎ 672 445 990
www.cogul.cat
reservescogul.acdpc@gencat.cat

• **LA GRANADELLA**
OFICINA DE TURISME CCOC

☎ 973 094 101
www.culturadeloli.cat
info@culturadeloli.cat



Plànol de la comarca de les Garrigues



- Visites culturals
- Hotel / hostal
- Cases de turisme rural
- Altres allotjaments
- Restaurants
- Ruta de l'oli
- Ruta en bicicleta
- Cellers
- Àrea d'autocaravanes
- Oficina de Turisme





L'oli
de les Garrigues



Oleoturisme

La comarca de les Garrigues us ofereix la possibilitat d'endinsar-vos a viure experiències singulars i innovadores. Descobrireu, des d'una perspectiva totalment diferent, un producte únic com és el nostre oli d'oliva verge extra, reconegut arreu del món, a través de visites a molins i obradors, tastos guiats, degustacions entre oliveres, maridatges, tallers pràctics, formacions i recorreguts pels millors paisatges de l'oli del territori, entre d'altres, a més d'alguns dels millors productes artesanals com el vi i la mel.

Les Garrigues gaudeix d'un paisatge únic, on predominen les planes, les serres i els boscos, així com els camps d'oliveres, ametllers i vinya entrellaçats per magnífiques construccions de pedra seca.

Més informació:





L'elaboració de l'or líquid

L'oli d'oliva verge extra de les Garrigues es produeix a partir d'olives de la varietat arbequina, la qual va ser introduïda pel duc de Medinaceli, senyor d'Arbeca, que la va portar de Palestina al segle XVIII. La promesa d'un ral de billó per cada olivera plantada en va impulsar el cultiu arreu de la comarca.

Aquesta varietat està considerada com una de les millors del món, tant per la producció i regularitat com per la qualitat de l'oli.

Amb el temps, els sistemes d'extracció han anat evolucionant; antigament s'utilitzaven els mitjans tradicionals amb premses i en l'actualitat es fan servir els sistemes continus.

El procés d'extracció de l'oli s'inicia amb la preparació de la pasta. Primer, durant la molta, es trenquen els teixits vegetals de l'oliva i se n'extreuen les primeres gotes d'oli. Després, amb la batuda, les gotes es lliquen entre si per donar pas a la pasta. El sistema tradicional fa un premsat i posteriorment una decantació. En els sistemes més moderns es fa una centrifugació per separar l'oli de la resta de components.

L'oli d'oliva verge extra de les Garrigues s'obté de forma natural, sense cap procediment químic i sense addició de colorants o conservants.

La qualitat de l'oli d'oliva verge extra és extraordinària per les característiques organolèptiques i la baixa acidesa, a més de les virtuts gastronòmiques, que fan que sigui el millor oli per al consum en cru i també per cuinar. Tot això va impulsar la primera denominació d'origen d'oli d'oliva d'Espanya: DOP les Garrigues.





Gastronomia

La cuina verge extra, des del territori i amb el territori

La cuina garriguenca ofereix un gran assortiment de plats en què els productes autòctons són els principals ingredients, entre els quals destaca l'oli d'oliva verge extra de les Garrigues.

Posseeix una gastronomia rica i variada, que va des dels típics plats dels pagesos de les Garrigues, com l'olla barrejada, les faves i els caragols bullits amb allioli, fins a la gran varietat d'amanides que es preparen amb l'excel·lent oli que es produeix a la comarca.

Un dels plats amb més tradició gastronòmica popular és la cassola de tros, un plat que elaboraven els pagesos quan eren al camp. Encara es conserven concursos i festes al voltant d'aquest plat en alguns pobles de la comarca. Els seus ingredients bàsics són la carn de porc, les patates i alguns ingredients que es trobaven al camp, com caragols i espinacs.

La botifarra negra feta a casa, la cansalada amb fesols o l'escudella són altres plats comuns a tots els pobles, així com els caragols a la llauna, plat típic de la major part de les comarques lleidatanes.

La truita amb samfaina (feta amb pebrot, albergínia, ceba, tomata i ou), l'escalivada, els espinacs a la cassola i l'escudella de faves tendres també mereixen un lloc destacat dins la gastronomia de les Garrigues.

Dels productes autòctons també destaquem el vi, les ametlles, la fruita dolça i la mel.

Les olives arbequines elaborades com a aperitiu són molt apreciades entre els garriguencs i els visitants.

El pa de ronyó també va ser típic a tots els pobles de les Garrigues, encara que avui en dia només s'elabora a les poblacions de les Borges Blanques i Cervià.

Les orelletes són el dolç típic de la comarca. Fer-les a casa per la Festa Major ha estat una tradició que ha arribat fins als nostres dies. Actualment també se'n poden comprar als forns de pa.

Recentment s'ha creat el distintiu "Restaurant Verge Extra", que acredita els restaurants que treballen amb oli d'oliva verge extra i amb els productes locals i de proximitat, directament de l'hort a la taula dels comensals.



De principis de novembre a mitjan de desembre s'organitza cada any la Mostra Gastronòmica de les Garrigues, que coincideix amb l'elaboració de l'oli nou. Els restaurants ofereixen als comensals una degustació de plats típics garriguencs elaborats amb productes de la terra, amb el propòsit que puguem degustar els sabors de les Garrigues i sentir-ne les aromes, a més a més de descobrir els nous olis d'oliva verge extra.

MOSTRA
GASTRONÒMICA
DE LES GARRIGUES



Cultura i patrimoni



Conjunt rupestre
La Roca dels Moros

El Cogul

Al Cogul hi ha les pintures rupestres La Roca dels Moros, declarades Patrimoni Mundial per la UNESCO. Són un exemple de l'art rupestre llevantí, utilitzat per l'home durant 5.000 anys, amb 45 figures, entre les quals hi ha imatges humanes, diversos animals i també inscripcions de l'alfabet ibèric i llatí. Actualment el Cogul compta amb una experiència immersiva. La Roca dels Moros forma part de la ruta de l'art rupestre, que té per objectiu difondre els principals conjunts d'art rupestre de les nostres terres, entre els quals també trobem els de la Vall de la Coma i els de la Balma dels Punts de l'Albi.

☎ 672 445 990

🌐 <http://patrimoni.gencat.cat/ca/monuments/monuments/el-cogul>



Realitat augmentada



L'Albi

Vall de la Coma i
Balma dels Punts

Visites, amb reserva prèvia,
trucant a
l'Ajuntament de l'Albi
☎ 973 175 004

Pintures rupestres de la Balma dels
Punts i de la Vall de la Coma de l'Albi

Horaris de visita

Del 16 de setembre al 30 de juny:

dimarts, amb reserva
de dimecres a dissabte,
de 10 h a 14.30 h (+30') / tardes, amb reserva
diumenges i festius, de 10 h a 14.30 h (+30')

De l'1 de juliol al 15 de setembre:

de dimarts a dissabte,
de 10 h a 14.30 h (+30') / tardes, amb reserva
diumenges i festius, de 10 h a 14.30 h (+30')

Tancat: el 25 i 26 de desembre,
i de l'1 al 15 de gener



Una fortalesa ibèrica a Arbeca

Els Vilars

La Fortalesa dels Vilars d'Arbeca forma un conjunt arqueològic excepcional. Es tracta d'un dels jaciments arqueològics ibèrics més ben conservats d'Europa, únic en el panorama peninsular i europeu de la primera edat del ferro i la cultura ibèrica.

Horaris de visita

De l'1 de juny al 30 de setembre:

De 9 h a 13 h – Visita guiada a les 10 h
(caps de setmana i festius)

De l'1 d'octubre al 31 de maig:

De 10 h a 14 h – Visita guiada a les 11 h
(caps de setmana i festius)

**Per a visites concertades entre setmana
cal consultar-ne disponibilitat.**

- ☎ 973 160 008 (Ajuntament)
- ☎ 623 014 909
(Oficina de Turisme d'Arbeca/
Espai Cèsar Martinell)
- 🌐 www.arbecaturisme.cat
- ✉ turisme@arbeca.cat





Castells

de la comarca de les Garrigues

CASTELL D'ARBECA

La vila d'Arbeca conserva restes de la muralla i part d'una de les torres de l'antic i poderós castell dels ducs de Cardona, que té el seu origen en una fortalesa àrab conquerida cap a la meitat del segle XII.

Visites guiades al nucli antic: a l'estiu, visita a les 10.15 h; a l'hivern, visita a les 11 h.

✉ 973 160 008 (Ajuntament) / 623 014 909 (oficina de turisme)

📧 turisme@arbeca.cat

CASTELL DE L'ESPLUGA CALBA

El castell de l'Espluga Calba va ser construït entre els segles XI i XII. És un gran casal senyorial de pedra, amb dues portes d'entrada: la principal, per la qual s'accedeix a les dependències del castell, i una altra, que comunica la capella amb l'exterior.

CASTELL DE LA FLORESTA

El castell de la Floresta és originari del segle XII, d'estil gòtic i renaixentista, que va pertànyer, entre d'altres, als comtes del Pallars, als ducs de Cardona i als ducs de Medinaceli. Hi destaca la torre quadrada emmerlatada, les finestres coronelles i el magnífic sostre enteginat del segle XVI.

📞 973 141 094 • 659 294 542

CASTELL DE L'ALBI

El castell de l'Albi ha estat restaurat recentment. Les restes arqueològiques que s'hi han trobat han donat peu a una nova interpretació sobre l'ocupació del turó on hi ha el castell. Els seus orígens es remunten a l'etapa final del bronze, principis del món iber. Va ser després de la Reconquesta i a partir del 1178 que es va convertir en castell. A partir de l'any 1336 es va engrandir i es va convertir en un dels edificis més sumptuosos de Catalunya.

Va ser la reforma feta a mitjan segle XVI la que el transformà en un palau del més pur estil renaixentista. Les guerres del segle XIX i la Guerra Civil van generar un enrunament progressiu del castell fins a l'actualitat, que ha estat recuperat per convertir-lo en un centre museogràfic i cultural per al municipi.

📞 973 175 004

CASTELL DE L'ALBAGÉS

La torre medieval del castell de l'Albagés, que permetia el control de la vall del riu Set, ha estat restaurada recentment i permet una vista privilegiada del paisatge garriguenc.

📞 973 121 129



L'Albi



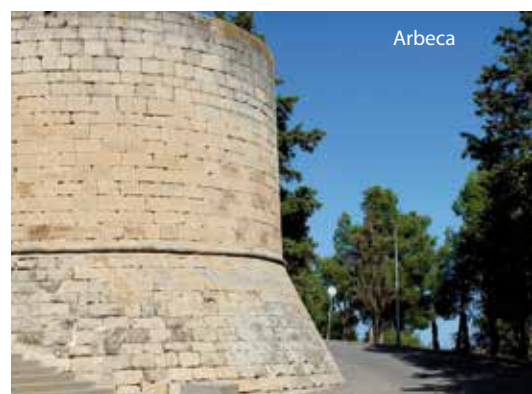
L'Albagés



La Floresta



L'Espluga Calba



Arbeca



Les Borges Blanques

Espai Macià

Pl. de Ramon Arqués, 5

☎ 973 140 874

🌐 www.espaimacia.cat

L'Espai Macià acull l'exposició permanent "El viatge de Macià", que pretén generar un vincle afectiu amb l'època i transcendència del que fou president de la Generalitat de Catalunya i situar el visitant en aquell moment històric del país, però també en els anys posteriors fins a arribar a avui en dia, on el somni de llibertat i de progrés de Macià encara té vigència.

L'equipament cultural fa difusió del llegat de la figura, la trajectòria i la manera d'entendre el món de Francesc Macià i, a més a més, neix amb una clara vocació d'esdevenir un punt d'aturada imprescindible del turisme que visiti les Borges Blanques o les Terres de Lleida i de ser el punt de partida des d'on iniciar la descoberta turística de la zona.

Veniu i escolteu la veu d'un home que ens va ensenyar a ser dignes de la llibertat.



C. de la Vila de Carlet (passatge entre el carrer Nou i el carrer de Marquès d'Olivart)

☎ 619 972 250

🌐 www.museulesborges.com

Museu de Cal Pauet

Aquest museu recrea el paisatge de la infantesa i fa reviure la vida col·legial dels anys cinquanta i seixanta, els jocs de carrer, els llibres d'estudi, el cinema, els tebeos, els estris de les cases, les joguines...



C. de la Font

C. de Sant Pere, 1

☎ 973 142 850

(Ajuntament)

Cal Gineret

L'antic molí d'oli de Cal Gineret formava part d'un edifici situat a la cruïlla entre el carrer de la Font i el carrer de Sant Pere. Era un dels seixanta molins que existien antigament a les Borges Blanques, on la indústria de l'oli va ser de vital importància, i data de finals del segle XIX. Els cups d'emmagatzematge de l'oli, que s'han conservat, s'han museïtzat -deixant al descobert les voltes de canó que els contenen- per fer-los accessibles als visitants i s'hi realitzen tastos d'olis maridats.

L'equipament és també Espai de Memòria de la Xarxa del Memorial Democràtic, ja que va ser utilitzat com a refugi antiaeri durant la Guerra Civil Espanyola per amagar-se dels bombardejos. En aquesta estança s'ha incorporat un audiovisual permanent que permet viure una experiència immersiva, a través de les noves tecnologies *mapping*, *blending* i *warping*, que recrea la història d'una parella que vivia a les Borges durant el bombardeig del Nadal de l'any 1938.



Museus de la Granadella

CENTRE DE LA CULTURA DE L'OLI DE CATALUNYA

El Centre de la Cultura de l'Oli de Catalunya és l'espai d'impuls, projecció i reconeixement de les comarques oleícoles catalanes. És la conseqüència dels nostres orígens agrícoles i la materialització d'un desig per dotar de valor, de sentit i de força un fons cultural, ric, divers, dispers, ampli. A les seues instal·lacions aprendreu les diferents propietats dels olis i altres secrets.

MUSEU DE L'OLI DE CATALUNYA

El Museu de l'Oli de Catalunya, ubicat al cor de la seu de la Cooperativa de la Granadella, conté les instal·lacions i la maquinària originals del molí fundat el 1920, que va quedar en desús des de 1986.

La seua ubicació a les Garrigues, zona emblemàtica de l'olicultura a Catalunya, permet reivindicar a aquest equipament cultural el seu paper de referència per a tot el país.

El Museu forma part del sistema territorial del MNACTEC.

Centre de la Cultura de l'Oli de Catalunya

Plaça de la Independència, 1
973 094 101
www.culturadeloli.cat/ccoc

Museu de l'Oli de Catalunya

Pl. de Joan Peruchó, 4
973 133 012
www.culturadeloli.cat/museu



Altres museus i visites d'interès

Els museus, principalment etnològics, reflecteixen la història dels pagesos.

- **Nucli antic de l'Albi i l'Espiral.** La vila conserva carrers de regust medieval. Al terme municipal hi ha l'Espiral, gravat en una roca mil·lenària única, carregada d'energia.

☎ 973 175 004

- **Jardí etnobotànic de les Basselles.** És un espai que permet conèixer el món de les plantes aromàtiques i medicinals.

☎ 637 522 884

- **Molí de Ca l'Argilés d'Arbeca i nucli antic.** És un espai museístic d'un antic molí d'oli en perfecte estat de conservació, d'inicis del segle XVIII.

☎ 973 160 008 (Ajuntament)

623 014 909 (Oficina de Turisme)

- **Museu de l'Oli i del Món Rural de Castellldans.** Està situat en un antic molí d'oli. Guarda tots els instruments, eines i estris relacionats amb el conreu de l'olivera i la indústria de l'oli.

☎ 973 120 022

- **Mas Melons de Castellldans.** És un espai de protecció natural on es pot conèixer la fauna i la flora de les Garrigues.

☎ 677 398 484

- **Camí dels Set Sentits i Museu Marta Pruna de Cervià de les Garrigues.** Ruta que us portarà a descobrir l'art a la natura realitzat per l'escultora Marta Pruna.

☎ 616 870 178

- **Sala d'exposicions dels treballs de la pedra de la Floresta i Pou de Gel.** S'hi exposa el llegat del mestre picapedrer Felip Martín, precursor d'una important nissaga d'artesans

de la pedra. El pou de gel és una construcció del segle XVI, fet totalment amb pedra i de forma troncocònica amb una cúpula.

☎ 973 14 10 94 • 659 294 542

- **Galeria d'Art d'Edith Schaar de la Floresta.** Acull tapissos i pintures de l'artista Edith Schaar.

☎ 973 141 094 • 659 294 542

- **Antic Molí d'Oli de Fulledda.** Després de la restauració de les instal·lacions i la maquinària de l'antic molí, l'Ajuntament l'ha obert al públic com a museu.

☎ 973 156 201

- **Sala d'arqueofauna de Minferri de Juneda.** Acull de manera permanent l'exposició "Colors de terra", amb material procedent del jaciment arqueològic de Minferri.

☎ 973 150 014

- **Vimferri – La Manreana Parc:** és un centre de fauna salvatge annexa a la Granja Escola la Manreana.

☎ 973 050 257

- **Ecomuseu de l'Oli de la Pobla de Cérvoles.** L'Ecomuseu pretén donar una visió completa del procediment d'elaboració artesanal de l'oli, de la seua qualitat, de la seua cultura, de la seua història, etc.

☎ 973 175 152

- **Vinya dels Artistes al Cellar Mas Blanch i Jové de la Pobla de Cérvoles.** És una exposició permanent d'obres de reconeguts artistes entre vinyes.

☎ 973 050 018

- **Ruta del Memorial Democràtic al Soleràs:** Estan senyalitzades les fosses i l'hospital de la Guerra Civil

☎ Tel. 973 133 232

- **La Ferreria a Tarrés.** Espai que recull les eines de l'antiga ferreria de Tarrés.

☎ 973 175 620





Tradicions

Festes reconegudes pel Departament de Cultura

DISSABTE DE FESTA MAJOR (primer cap de setmana de setembre)

Trobada de Gegants, Grallers i Correfocs de les Borges Blanques

Festa Popular d'Interès Cultural.

SETMANA SANTA

Desclavament i la processó de l'Encontre de la Granadella

Elements Festius Patrimoniales d'Interès Nacional.

JUNY

Concurs de Cassoles de Tros de Juneda

Patrimoni Festiu de Catalunya.





Les festes són fruit d'una cultura lligada a la terra i a la seua activitat principal, que és el conreu de les oliveres. Les benediccions populars d'animals, els aplecs a les ermites, les cassoles i els balls ocupen el calendari festiu.

Fires i festes de l'oli: Fira de l'Oli d'Oliva Verge Extra, a les Borges Blanques; La Primera Premsada, a la Granadella; Fira de Santa Caterina i Fira de l'Oliva Arbequina, a Arbeka; Fira Oleotèxtil, a l'Espluga Calba; Fira de l'Oli i Productes d'Elaboració Artesana, a Juncosa; Fira de l'Oli i la Pedra, a Vinaixa; Festa de l'Oli Nou, a Cervià de les Garrigues...

Festes relacionades amb la gastronomia: Concurs de Cassoles de Tros, de Juneda; Concurs de Paelles, de les Borges Blanques; Festa de la Clotxa, de Bovera; Firra, Fira de la Cervesa Artesana, a les Borges Blanques; Ruta de la Tapa, de les Borges Blanques; Fira TastaVins, a Juneda...



Festes



Festes vinculades amb productes agroalimentaris: Mostra Gastronòmica de les Garrigues, a la comarca; Mostra Gastronòmica de l'Oli i la Tòfona, a Bellaguarda...

Festes a l'entorn del patrimoni: Nit de Foc, als Vilars d'Arbeca; Tastjazz, als Vilars d'Arbeca; cap de setmana ibèric, als Vilars d'Arbeca; Jornades Memòria i República de l'Espai Macià, de les Borges Blanques; Nit de les Pintures, al Cogul...

Festivals: Les Garrigues Guitar Festival, a la comarca; Festival de Música Popular i Tradicional Catalana, a la Granadella...

Altres fires: Fira Heroica, de Fullella; AlbiArt, a l'Albi; Fira Borges Motor, de les Borges Blanques...

Aplecs: Aplec de Sant Bonifaci, a Vinaixa; Aplec de les Besses, a Cervià de les Garrigues; Aplec de Sant Miquel de la Tosca, al Vilosell; Aplec a l'Ermita de la Mare de Déu de Montserrat, de Castellldans; Aplec de Sant Salvador, de les Borges Blanques; Aplec de Sant Cristòfol, a les Borges Blanques; Aplec a la Capella, a Arbeka...





Rutes

La comarca de les Garrigues, gràcies al seu terreny amb zones planes, de muntanya, de secà i de regadiu, ofereix una gran varietat de rutes per fer a peu i amb bicicleta. Els camins i senders de les Garrigues recorren un paisatge dominat per les oliveres, les cabanes de volta, els marges de pedra seca, la vinya i horitzons amplis que conviden a caminar sense presses. A més a més, s'hi suma la banqueta del canal d'Urgell, un itinerari planer que permet passejar tranquil·lament resseguint la vora del canal.

Per la comarca hi passa un sender de gran recorregut que transcorre pels termes de la Granadella i Bellaguarda.

En els darrers anys també destaca l'escalada en bloc o *bouldering* en els municipis de l'Albagés, Castelldans, Cervià de les Garrigues i el Cogul, entre altres.

Podeu consultar les rutes al nostre web:





Ruta de les Cabanes a la comarca de les Garrigues

Les Garrigues és una comarca amb un abundant patrimoni de construccions de pedra seca, entre les quals destaca la cabana de volta, la seva construcció més emblemàtica. En un inventari confeccionat per Josep Preixens hi ha catalogades més de mil cabanes, amb nou estils diferents de coberta. En aquestes cabanes s'hi feia vida durant el temps de recollir l'oliva, de llaurar i de podar.

La volta de la cabana es cobria de terra per tal d'impermeabilitzar-la i de donar-li al mateix temps un bon aïllament, que feia que a l'interior s'hi mantingués una temperatura quasi constant al llarg de tot l'any. Prop de la cabana hi trobem la bassa o l'aljub, on es recollia i s'emmagatzemava l'aigua de pluja per al consum del pagès i del seu animal de càrrega.

En aquesta ruta, que inclou els termes de les Borges Blanques, Castellidans, l'Albi, el Vilosell i Vinaixa, trobarem deu cabanes, una cogulla, una bassa i un aljub. Quant als estils de coberta, cinc cabanes la tenen de volta de canó, que és la que predomina a la comarca, amb un 82% del total, i els altres tipus que hi trobarem són: volta apuntada, falsa cúpula, coberta de lloses i coberta de jàsseres i lloses.





La ruta del vi de les Garrigues



Aquesta ruta del vi pretén, a més de donar a conèixer els cellers de les Garrigues, promocionar el patrimoni i els atractius que tenim a la comarca. A part de l'oli, que és el producte per excel·lència i més conegut de la comarca, també el vi de les Garrigues està agafant renom i reconeixement internacional. El denominador comú d'aquests cellers és que elaboren uns vins d'alta qualitat.

Aquests cellers pertanyen a la denominació d'origen Costers del Segre, concretament dins la subzona de les Garrigues; aquesta zona es caracteritza per un tipus de sòl calcari, amb un clima mediterrani, hiverns freds i estius calorosos i una mitjana de precipitació baixa.

Els cellers fan visites guiades i tast de vins amb reserva prèvia.

• CELLER CLOS PONS

(L'ALBAGÉS)

☎ 973 070 737

🌐 www.clospons.com

• VINYA ELS VILARS

(ARBECA)

☎ 973 149 144 / 606 965 986

🌐 www.vinyaelsvilars.com

• CELLER MATALLONGA

(FULLEDA)

☎ 660 840 791 / 628 549 645

🌐 www.cellermatallonga.cat

• MAS BLANCH I JOVÉ, SL

(LA POBLA DE CÉRVOLES)

☎ 973 050 018

627 559 830

627 559 832

🌐 www.masblanchijove.com

• CÉRVOLES CELLER

(LA POBLA DE CÉRVOLES)

☎ 973 580 200

🌐 www.cervoles.com

• TOMÀS CUSINÉ

(EL VILOSELL)

☎ 973 176 029

🌐 www.tomascusine.com

• CELLER PURGATORI-TORRES

(JUNEDA)

☎ 609 526 130

🌐 www.torres.es





Allotjaments i autocaravanes

Hi ha servei per a autocaravanes a l'Albi, Arbeka (celler Vinya els Vilars), les Borges Blanques, Bovera, Castelldans, Fullea, Juneda (la Manreana Parc), els Omellons, la Pobla de Cérvoles, el Soleràs, Tarrés i Vinaixa.

Podeu consultar l'oferta d'allotjaments de les Garrigues al web:

🌐 www.turismegarrigues.com



L'ALBAGÉS



Situat a la vall del riu Set, amb 344 habitants, l'Albagés reflecteix la terra garriguenca de secà dedicada al conreu d'oliveres i ametllers.

A la part alta, amb una excel·lent vista panoràmica, hi trobem les restes de l'antic castell de l'Albagés, que data del segle XII i que tres segles més tard passà a ser palau de l'administrador del monestir de Poblet. Hi destaquen la gran finestra gòtica geminada i el bell escut heràldic de l'abat Guimerà de Poblet, escolpit a cada costat de la finestra.

Al poble, l'Església de Sant Joan Baptista, d'estil barroc, llueix una ornamentada façana i un esvelt campanar.

El municipi proposa caminades per visitar l'embassament de l'Albagés, infraestructura del canal Segarra-Garrigues. A l'ajuntament us orientaran per accedir al mirador de la presa.

Una bona època per visitar l'Albagés és durant les festes majors, que s'hi celebren el tercer diumenge de maig i l'últim cap de setmana d'agost. El 20 de gener, l'Albagés celebra la festa en honor de Sant Sebastià, al qual es té gran devoció en aquestes terres.



☎ 973 121 129 (Ajuntament)
✉ ajuntament@albagés.cat
🌐 www.albagés.cat

L'ALBI



L'Albi es troba al sud de les Garrigues, justament a la sortida 8 de l'autopista AP-2, i té 766 habitants, que es dediquen principalment al conreu de l'olivera i l'ametller.

La vila és al peu de les restes del castell d'origen medieval (segle XII). L'Església Parroquial de Santa Maria, d'estil barroc i campanar de 34 m, té una cripta dels barons de l'Albi. L'Ermita de Sant Cosme i Sant Damià és del segle XVI.

Al nucli antic hi ha la plaça i el carrer Major porxats. El carrer del Call, antic barri jueu, està molt ben conservat.

La vila també conserva notables edificis com l'Ajuntament, la cooperativa del camp (obra de Cèsar Martinell), l'arc rodó del carrer del Forn i vestigis de l'antiga muralla.

Al terme municipal hi ha: el jaciment arqueològic dels Reguers, que pertany a un poblat del neolític; els conjunts rupestres de la Vall de la Coma i la Balma dels Punts, declarats Bé Cultural d'Interès Nacional i Patrimoni Mundial per la UNESCO; la cova de la Mare de Déu de la Cova, al riu Set; dos molins d'aigua; dos pous de gel, i un ric patrimoni en construccions de cabanes de volta.

Al terme municipal trobem l'Espirai, espiral gravada en una roca mil·lenària única, carregada d'energia.

L'ajuntament organitza visites guiades al municipi i al seu entorn. L'Albi compta amb una zona d'autocaravanes.

Les festes majors s'hi celebren a l'agost i al maig, i Sant Cosme i Sant Damià és el 26 de setembre.



☎ 973 175 004 (Ajuntament)

✉ ajuntament@albi.cat

🌐 www.albi.cat

ARBECA



Arbeca és el tercer municipi més poblat de les Garrigues, amb 2.081 habitants. És el bressol de l'oliva arbequina.

Si seguim la ruta antiga hi trobarem: l'antic castell dels Cardona; la plaça del Mercat; l'església parroquial, amb un espectacular retaule; la plaça Major, amb els porxos testimoni d'un passat esplendorós, i l'antic hospital. La ruta moderna ens porta a l'Ajuntament, de façana modernista, i l'Espai Martinell.

Al bell mig del poble hi ha el Museu Municipal del Molí de l'Argilés, un molí d'oli que s'ha pogut recuperar pràcticament tot sencer. Possiblement és de principis del segle XIX, i les premses hidràuliques que s'hi afegiren són dels anys vint de la centúria passada. El molí deixà de funcionar després de la Guerra Civil.

Al nord-est del terme hi trobem la partida dels Vilars, topònim que recull, en aquest cas, dos jaciments arqueològics: una vila romana sense excavar, pràcticament inèdita, i una fortalesa de la primera edat del ferro, construïda pels volts del 750 aC, que va arribar a l'època ibèrica fins al segle IV aC i va ser abandonada poc després del 350 aC. La fortalesa constitueix un conjunt arqueològic excepcional i únic al nostre país, que l'any 1998 fou declarat Bé Cultural d'Interès Nacional per la Generalitat de Catalunya.

Als afores hi ha les restes de l'Ermita de Santa Caterina, la font de la Juliana i l'Església de Sant Miquel, al desaparegut poblat de les Borgetes de Salena.

Les festes més populars són l'Aplec Sardanista d'Arbeca, per Sant Jaume, la Festa Major, per la Mare de Déu d'Agost, i la Fira de Santa Caterina i Fira de l'Oliva Arbequina, a finals de novembre.



☎ 973 160 008 (Ajuntament)
623 014 909 (Oficina de turisme)
✉ turisme@arbeca.cat
🌐 www.arbeca.cat
www.arbecaturisme.cat

BELLAGUARDA



Bellaguarda és un municipi de 288 vilatans. Té serveis, és actiu i ofereix oportunitats.

El seu terme municipal és un territori de gran valor ecològic, on les terres cultivades d'oliveres, ametllers i alzines tofonaires conformen un mosaic paisatgístic amb les zones boscoses de pins, roures, alzines i matolls. És un terme ideal per a la producció d'oli d'oliva verge extra de primera qualitat, el producte agroalimentari local per excel·lència.

Al sud del terme municipal s'aixeca la serra del Montsant, declarada Parc Natural, una cita imprescindible per als amants del senderisme i l'escalada. També és apropiat per practicar-hi la caça esportiva.

Al bell mig del poble i sobre la roca s'hi aixeca l'Església Parroquial de Bellaguarda, dedicada a Sant Antoni Abat. D'origen gòtic, té una bella portalada a la façana. La nau interior és neoclàssica, data del segle XVIII i conserva les pintures originals, unes grans grisalles als laterals de l'altar major.

Al carrer Major trobem Cal Vidal. Als soterranis de l'edifici hi ha restes d'una torre de vigilància vinculada a un castell, avui desaparegut, i que per l'ampli domini panoràmic ens porta a interpretar l'origen topònim de la població "Bella Guarda". Per les restes soterrades es pot interpretar del segle XIII.

A la plaça Major hi destaca una creu gòtica i un mirador des del qual s'aprecia una esplèndida vista de l'horta lleidatana i els contraforts dels Pirineus.

Per Sant Marc, el 25 d'abril, s'hi celebra la Festa Major d'hivern. L'últim cap de setmana d'agost hi té lloc la Festa Major d'estiu amb la tradicional trobada de paelles.



☎ 973 124 004 (Ajuntament)
✉ ajuntament@bellaguarda.cat
🌐 www.bellaguarda.cat

LES BORGES BLANQUES



Les Borges Blanques, capital administrativa de la comarca, amb 6.379 habitants, se situa entre la plana regada pel canal d'Urgell i els plans de la depressió central. Com a capital catalana de l'oli, l'any 1918 ja hi havia 62 molins i 90 premses hidràuliques.

A la població es pot visitar l'Espai Macià, on s'explica la trajectòria del president Macià i se n'exposen objectes personals. Ofereix la possibilitat de presenciar els moments més importants de la vida del president en realitat virtual.

A la ciutat també hi ha l'antic molí d'oli de Cal Gineret, que és un centre d'interpretació de la Guerra Civil i la indústria de l'oli. Compta amb tretze cups monumentals i un antic refugi que s'utilitzava per salvaguardar la població civil dels bombardejos.

Així mateix, s'hi pot visitar la capelleta barroca de 1743, que era la capelleta de l'antic hospital d'època moderna, i la plaça de l'U d'Octubre, amb àmplies porxades i elements renaixentistes. L'Església Parroquial de l'Assumpció, d'estil barroc classicista, fou decorada amb pintures monumentals del Nou Testament a principis del segle XXI i des del seu campanar es pot veure gran part del Pirineu, l'Urgell i el Segrià.

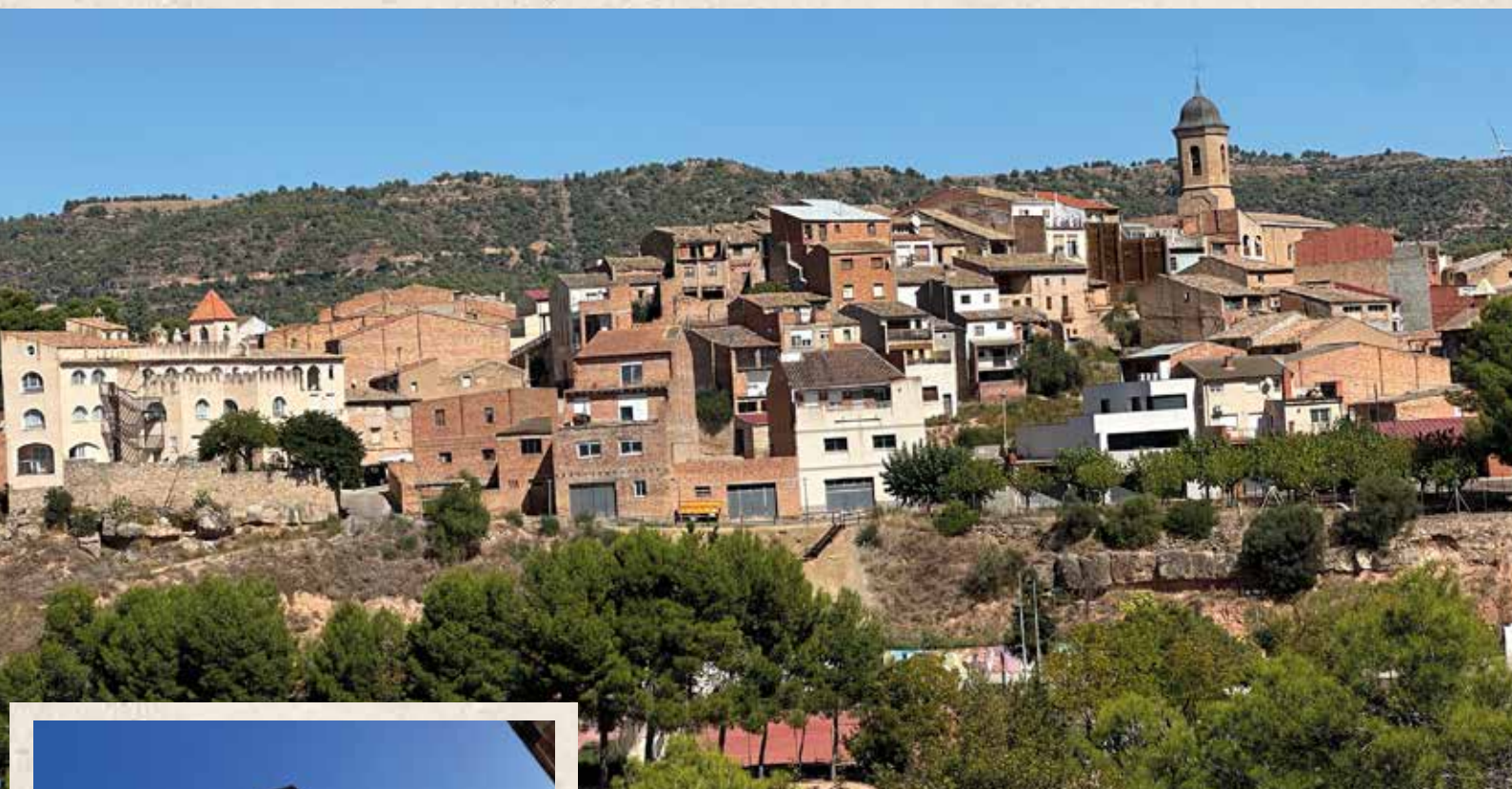
Els Jardins del Terrall són l'autèntic pulmó verd de la ciutat, amb dues basses d'origen natural i una gran diversitat de fauna i flora. Acull una antiga premsa d'oli del segle XVII, el monument a la sardana, obra de Víctor Pérez Pallarés, i el monument a les víctimes garriguenques de Mauthausen.

La Festa Major s'hi celebra el primer cap de setmana de setembre, en la qual destaca la Trobada de Gegants i Correfocs, reconeguda com a Festa Popular d'Interès Cultural. La Fira de l'Oli de Qualitat Verge Extra s'hi celebra durant el mes de gener i és el principal referent del sector en l'àmbit de Catalunya.



☎ 973 142 850 (Ajuntament)
✉ ajuntament@lesborgesblanques.cat
🌐 www.lesborgesblanques.cat

BOVERA



Enmig de la vall Major emergeix el poble de Bovera, situat a la dreta del riu de la Cana, tot formant el límit entre les terres de la Ribera d'Ebre i les de Lleida.

Al poble, amb 247 habitants, hi domina l'Església Parroquial de Sant Josep, feta en l'època de transició del romànic al gòtic, on trobem un portal romànic. El campanar va ser restaurat l'any 2004.

També cal destacar la plaça del poble, amb detalls ornamentals i decoratius, on antigament hi hagué una bassa.

A cavall dels termes de la Granadella i Bovera hi ha el Mas del Senyor, que és un latifundi de l'antic llinatge dels Gustà Bondia.

Cal destacar també la Cooperativa del Camp de Bovera, on s'elabora l'oli Or del Terme. Així mateix, hi ha la casa de la vila, de nova construcció, i l'edifici del Centre Cívic i Social, on s'ubicarà el Museu de la Vida Rural.

Al terme municipal hi ha la Finca de la Trenca, que compta amb un projecte de recuperació i regeneració ecològica de tot l'entorn.

Des d'un mirador del poble podem veure les piscines municipals, la pista poliesportiva i la zona d'esbarjo.

Bovera compta des de fa un temps amb una àrea de serveis per a autocaravanes. Al terme municipal també podeu gaudir de les rutes "Paisatges de l'Oli".

Les festes majors s'hi celebren el 23 de maig i el 8 de setembre. El 19 de març és el patró del poble. A l'abril s'hi celebra la Festa de la Clotxa.



☎ 973 133 139 (Ajuntament)
✉ ajuntament@bovera.ddl.net
🌐 <http://bovera.ddl.net>

CASTELLDANS



Castellldans es presenta en balconada sobre la gran planura de regs de les poblacions del Segrià i el nord de les Garrigues. El canal d'Urgell i els regs del Segarra-Garrigues proporcionen al paisatge un canvi total que contrasta amb els secans predominants a la banda sud del municipi. A la primavera els camps es vesteixen d'un mantell de colors amb diferents matisos de les flors dels fruiters, ametllers, oliveres i conreus magnífics del nostre territori.

La vila té 891 habitants, una extensió de 65 km² i es troba a 360 m d'altitud. Al *Liber feudorum maior*, l'any 1033 ja apareix per primer cop el nom del castell d'aquesta vila, en aquells temps anomenat *Castrum Assinos*, d'on deriva l'actual nom de Castellldans. Del castell només en queden algunes restes, però constituï un punt important a l'època islàmica, en què Castellldans fou un lloc defensiu de primer ordre de la Conquesta cristiana.

L'Església de la Mare de Déu de l'Assumpció, de façana renaixentista i campanar de torre quadrada, té a l'altar una imatge de pedra policromada de la Mare de Déu amb el nen, del segle XIV, del mestre Guillem de Seguer. La presència dels monjos cartoixans d'Scala Dei queda palesa a l'entrada de la rectoria i en algunes cases del carrer dels Frares que daten de la primera meitat del segle XVII.

Sortint de l'església i caminant pels carrers, s'arriba a la plaça de Catalunya i al passeig que porta a l'Ajuntament, les escoles, les piscines i la zona esportiva.

Les rutes de "Castellldans, Terra Verge Extra" ofereixen fins a quatre recorreguts turístics, que permeten descobrir el patrimoni natural i cultural de la població i les seues tres serres.

Des del 1954 el poble compta amb una ermita dedicada a la Mare de Déu de Montserrat, on cada any se celebra una festa a finals d'abril.

A principis de maig s'hi celebra la Festa de les Cassoles. La Festa Major és el primer dimarts de setembre i la Festa de l'Oli, a principis de desembre.



☎ 973 120 002 (Ajuntament)
✉ ajuntament@castellldans.cat
🌐 www.castellldans.cat

CERVIÀ DE LES GARRIGUES



Cervià de les Garrigues, amb 641 habitants, està situat a la vall del riu Set, a una altitud de 443 m. Es troba envoltat de conreus d'oliveres i ametllers i té una extensa zona forestal. L'element més preuat d'aquesta terra de secà és l'oli d'oliva verge extra, amb una qualitat reconeguda més enllà de les nostres contrades.

L'edifici de l'Ajuntament, inaugurat l'any 1913, d'estil modernista, és la joia de Cervià; la seva impressionant façana de pedra deixa bocabadats els visitants. L'Església de Sant Miquel Arcàngel, situada a la plaça Major, és d'estil neoclàssic; va ser construïda entre 1700 i 1812 i està inclosa en l'inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya.

A 2,5 km en direcció a l'Albagés trobem l'Ermita de Santa Maria de les Besses, d'estil romànic, situada al costat de les runes de l'antic poblat de les Besses. Al terme també hi ha l'antiga quadra de Valdefaig, el despoblat de la Vall Seca i el tossal de Sant Blai, des d'on es poden veure impressionants vistes del Montsant i de la serra de la Llena. Vorejant el riu Set en direcció a l'Albi trobem l'antic camí del Molinet del Frare, on està ubicada la Ruta dels Set Sentits, de l'escultora Marta Pruna, i l'antic aqüeducte del segle XVIII del Pont del Frare.

Cervià de les Garrigues celebra les festes majors el 29 de setembre, per Sant Miquel, i el 15 de maig, per Sant Isidre. L'Aplec de les Besses es fa el dissabte de la Segona Pasqua.



☎ 973 178 002 (Ajuntament)
✉ ajuntament@cerviadelesgarrigues.cat
🌐 www.cerviadelesgarrigues.cat

EL COGUL



El Cogul ens dona la benvinguda amb el grafit *Mares de la terra*, de l'artista lleidatana Lily Brick. El poble, amb 161 habitants, ja habitat el segle XII, era una vila closa protegida per un castell i una església romànica, aleshores jurisdicció senyorial de Poblet. El terme és de terra aspra, dura, ondulada i de tossals aïllats per barrancs que davallen fins al riu Set.

Hi trobem cases dels s. XVI i XVII que encara avui es conserven, carrers irregulars, i una església parroquial d'estil renaixentista amb portada neoclàssica barroca. Antigament, l'Església de l'Assumpció acollia una imatge del Sant Crist, del qual explica la tradició que era germà del de la Granadella i del de Balaguer i que fins i tot les tres creus eren tallades del mateix arbre. El dia 3 de maig s'hi celebra la Festa Major del Cogul, dedicada al Sant Crist.

Però va ser a inicis del segle XX, amb la descoberta de les pintures rupestres de la Roca dels Moros, que el Cogul va ser conegut arreu del món. Entre paisatges d'oliveres i ametllers hi ha el conjunt rupestre de la Roca dels Moros, Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO (Kioto, 1998). Es tracta d'una mola de pedra que s'aixeca a la vora del camí i que conserva gravats i imatges pintades realitzades en diferents èpoques. Tot sembla indicar que es tracta d'un espai sagrat destinat al culte de la fertilitat. I a un quilòmetre resseguint la vall del Set, anant cap a l'Albagés, hi ha les tombes del Saladar, excavades a la roca viva, una de les necròpolis tardoromanes més grans de Catalunya.

Al Cogul s'hi practica l'escalada i s'hi poden fer rutes caminant i en bicicleta. També hi ha un vedat de caça de perdius, conills, llebres i tords.



☎ 973 120 367 (Ajuntament)

✉ ajuntament@kogul.cat

🌐 www.kogul.cat

L'ESPLUGA CALBA



L'Espluga Calba se situa al fons de les valls de Matallonga i de Cortals. En aquest territori tan accidentat, assentat sobre diverses coves cobertes per lloses de pedra que actualment s'utilitzen com a cellers per la seua bona temperatura, en aquest moments hi viuen 331 habitants.

Al bell mig del poble hi ha el majestuós castell de pedra, del segle XIII, amb una sala d'exposicions, un museu i una aula magna per a reunions, conferències i casaments civils. S'hi fan visites guiades.

L'església parroquial, del segle XVIII, conté frescos del pintor Minguell, i la capella del Santíssim està bellament pintada i recorda les vuit benaurances. A la façana hi ha una imatge de la Immaculada Concepció i en els laterals s'hi troben el sol i la lluna.

Les festes majors s'hi celebren el primer cap de setmana de febrer i el tercer cap de setmana d'agost. A principis de la primavera, cap a finals del mes de març, s'hi celebra la matança de porc.



☎ 973 156 005 (Ajuntament)
✉ ajuntament@esplugacalba.ddl.net
🌐 <http://esplugacalba.ddl.net>

LA FLORESTA



El municipi, que agrupa els seus 164 habitants al voltant del torrent de Vinaixa, ha estat històricament vinculat al seu castell, edifici catalogat com un Bé Cultural d'Interès Nacional. A la fortalesa es troben els estils artístics del romànic tardà, gòtic, renaixentista i barroc; és l'empremta que al llarg dels segles han deixat les cases nobiliàries dels comtes de Pallars, dels ducs de Cardona i de Medinaceli, i que compta, entre altres elements, amb sales de magnífics sostres enteginats. Annexa al castell, trobem l'església parroquial barroca, dedicada a Sant Blai.

El Pou de Gel, construcció de pedra del segle XIV, servia per conservar els queviures mitjançant la neu recollida. La sala d'exposicions dels treballs de la pedra mostra la relació que manté el municipi amb aquest recurs natural mitjançant la mostra d'eines antigues i obres llegades pel mestre picapedrer Felip Martín.

Si passegem pel poble podrem veure la creu neogòtica feta de pedra a la plaça Mancomunitat, i a peu de carretera hi trobarem els rentadors construïts l'any 1921.

Les excursions a peu faciliten la visita a les cabanes de pedra seca, de singular arquitectura, als canals d'aigua i a l'antic poblat de Castellots.

El dia 3 de febrer s'hi celebra la festivitat de Sant Blai, patró de la Floresta, amb un acte religiós i un dinar de germanor. Durant la Setmana Santa s'hi celebra la setmana cultural, amb una sèrie de conferències i xerrades sobre temes d'actualitat. La Festa Major d'estiu és el tercer cap de setmana d'agost.



☎ 973 141 094 (Ajuntament)

✉ ajuntament@floresta.cat

🌐 www.floresta.cat

FULLEDA



El nucli de Fullea, amb 91 habitants, s'aplega sota l'antic castell o torre, antiga fortalesa del municipi. Es caracteritza per cases de pedra i carrers estrets que es presenten en forma radial, coincidint gairebé tots a la plaça.

L'Església Parroquial de Santa Maria data del segle XIV i té una clara influència cistercenca observable a la nau de volta de canó apuntada i a l'antiga portalada. Compta amb un bell campanar d'espadanya i una façana amb elements barrocs i neoclàssics que s'hi va incorporar el segle XVIII, amb una elegant portalada de pedra.

Fullea acull també altres espais característics com el monument a Agustina d'Aragó, heroïna de la Guerra del Francès, de pastures fulledencs. Al setembre s'hi celebra la Fira Heroica, la festa de l'Agustina. El memorial Racó del Bolet és un espai de la Memòria Històrica, en record de les víctimes de la Guerra Civil. Commemora els fets del 12 de febrer de 1939, quan cinc infants d'entre 12 i 16 anys hi van morir a causa de l'explosió d'una caixa de bombes abandonada durant la guerra.

També s'hi pot visitar l'espai museu de l'antic molí d'oli i el celler, ambdues visites incloses a l'experiència oleoturística que ofereix Fullea.

El municipi proposa diferents rutes per gaudir del paisatge i del territori. La Ruta dels Miradors i les Fonts transcorre per boscos de pins i alzines, valls i planures amb camps d'ametllers, oliveres, cereal i vinya, diverses fonts i punts panoràmics.

Al març hi té lloc la Marxa Heroica, que dona a conèixer el paisatge i territori fulledenc. El darrer cap de setmana de juliol s'hi celebra la setmana cultural i l'últim cap de setmana d'agost, la Festa Major.



☎ 973 156 201 (Ajuntament)
✉ ajuntament@fulleda.cat
www.fulleda.cat
🌐 www.fulledaturismeactiu.cat

LA GRANADELLA



Amb 758 habitants, la Granadella és el terme municipal més gran de les Garrigues.

El Pla de la Vila, plaça situada al centre del poble, on antigament hi havia la bassa per abeurar el bestiar, és el punt de reunió dels granadellencs i granadellenques. En un dels extrems hi ha l'Església de Santa Maria de Gràcia, construcció barroca de dimensions catedralícies i amb tres naus, que guarda una imatge del Sant Crist de Gràcia i un cimbori il·luminat per una artística llanterna. Està declarada Bé Cultural d'Interès Nacional.

A la Granadella es pot visitar el Museu de l'Oli i el Centre de la Cultura de l'Oli de Catalunya.

A la serra de Sant Antoni trobem l'Ermita de Sant Antoni Abat, del segle XIV, amb un altar dedicat a la Mare de Déu de Montserrat de construcció recent.

El 17 de gener s'hi celebra la festa major d'hivern, en honor a Sant Antoni Abat, que coincideix amb la ja tradicional Festa de Quintos i Gitanos, dia en què es fa una cavalcada de carrosses que recorre la vila.

El dia 14 de setembre s'hi celebra la Festa Major en honor del Sant Crist de Gràcia.

Durant la segona quinzena del mes d'agost s'hi celebra el Festival de Música Popular i Tradicional Catalana de la Granadella, festa arrelada i consolidada que es fa des de l'any 1993.

A més a més s'hi celebra la fira de l'oli: la Primera Premsada, jornades dedicades a Emili Pujol i el festival Olea Terra a la primavera.



☎ 973 133 017 (Ajuntament)
973 094 101 (Oficina de turisme)
✉ ajuntament@granadella.ddl.net
🌐 www.lagranadella.cat

GRANYENA DE LES GARRIGUES



Amb només 163 habitants, Granyena de les Garrigues cultiva principalment oliveres i ametllers.

El poble conserva molts espais amb reminiscències medievals: carrers estrets i alguns casals de pedra.

Tant l'església vella com la nova corresponen a dues èpoques de prosperitat, la del repoblament i la de l'extensió de l'olivera. L'església de Sant Miquel (segle XVIII) llueix una bonica façana barroca, amb una original porta d'accés, de rica decoració, i un interior d'estil neoclàssic. Es conserva encara l'antiga església, on destaca la senzilla façana d'estil romànic de transició.

A la vall Major es conserva les restes del que fou el molí de la societat (segle XIX). Al terme també hi ha l'ermita dedicada a la Mare de Déu del Roser (1990).

El primer cap de setmana d'octubre és la Festa Major i el mes d'agost s'hi celebra l'agost cultural.



☎ 973 136 185 (Ajuntament)
✉ ajuntament@granyenagarrigues.ddl.net
🌐 <http://granyenagarrigues.ddl.net>

JUNCOSA



Juncosa té en l'actualitat 390 habitants i conserva restes medievals i un portal d'accés del segle XIV. A la part alta del poble trobem l'Església de la Nativitat, amb façana i torre d'estil neoclàssic amb un interior barroc de tres naus. El retaule és una rèplica de l'original i les pintures dels evangelistes de la cúpula daten de la restauració de 1992.

En un dels porxos de la part més antiga del poble hi ha un forat que, segons la tradició, és on Déu va clavar la punta del compàs per dibuixar el món. L'any 1997 es va construir un monument de pedra que reflecteix aquesta llegenda, col·locat a la plaça del Mig del Món.

A Juncosa encara es conserva i s'utilitza el dipòsit municipal d'aigua, que data de l'any 1897.

Les seues festes majors són el 15 de maig i el 8 de setembre, i durant el mes de juliol s'hi celebra la setmana cultural que data del 1984. També s'hi celebra la Fira de l'oli i productes d'elaboració artesana, que normalment té lloc a finals de novembre.



☎ 973 128 004 (Ajuntament)

✉ ajuntament@juncosa.cat

🌐 www.juncosa.cat

JUNEDA



Situada a la vall de la Femosa, a 20 km de Lleida, Juneda ofereix la comoditat de viure al poble i gaudir de ben a prop dels serveis i de l'oci de la ciutat.

Amb 3.473 habitants, és una vila oberta a tot tipus d'economia. En agricultura s'hi produeix sobretot fruita dolça, cereals i farratges. Pel que fa a la ramaderia cal destacar la important producció del porcí i també d'aviram. Industrialment destaca per la producció de maquinària agrícola.

Cal remarcar la construcció urbanística del municipi, amb un nucli antic anomenat Vila Closa, amb carrers estrets i costeruts, envoltant amb restes de muralla el turó del Calvari, convertit ara en mirador a la plaça de les Tres Creus. Encara es conserva, degudament restaurada, una de les portes gòtiques d'entrada a la vila, l'anomenat Portal del Lamarca (s. XIV), i també el Pou del Gel (s. XVI).

Al peu de la Vila Closa hi ha l'església parroquial, d'estil barroc (1740), i el primer eixample de creixement fora muralla, el carrer Major, un carrer porxat d'estil popular.

Envoltant la vila circula la 4a sèquia principal del canal d'Urgell, un passeig arbrat de 18 km per gaudir de la natura, de l'esport i d'espais d'alt valor paisatgístic i cultural com els Nou Salts i la Primera i Segona màquines.

Cal destacar dues festes importants de la vila: el tradicional Concurs de Cassoles de Tros (1r diumenge de juny) i la Festa Major (finals d'agost). En l'àmbit cultural, cal esmentar que s'hi celebren el Premi de Poesia per a Joves Escriptors Joan Duch i els Preludis de Festa Major.



☎ 973 150 014 (Ajuntament)

✉ ajuntament@juneda.cat

🌐 www.juneda.cat

ELS OMELLONS



Els Omellons té 190 habitants. És ric en pedreres, el producte de les quals es treballa i s'empra en la construcció.

Al bell mig del poble trobem l'Església de Sant Miquel, que és una bella construcció del segle XVIII, amb una austera façana neoclàssica.

Al camí del pont Vell hi ha la Casa Llorach, edificada el 1770 sobre dos antics molins, un d'oli i un altre de farina. De l'edifici destaca la portalada amb la porta principal de forja amb detalls ornamentats.

El pont Nou, sobre el qual passa la carretera que uneix les Borges Blanques amb l'Espluga Calba, data de l'any 2000 i incorpora dos escuts de la Diputació de Lleida.

Al poble hi ha diversos cellers. A més, s'hi poden visitar les restes d'antics molins distribuïts per tot el municipi i practicar la caça en el vedat municipal.

La Festa Major d'estiu és per Sant Miquel i la Festa Major d'hivern, per Sant Sebastià.

El tercer cap de setmana del mes de març té lloc la Marxa de les cabanes de volta, que dona a conèixer el paisatge i territori dels Omellons.



☎ 973 156 031 (Ajuntament)
✉ ajuntament@omellons.cat
🌐 www.omellons.cat

LA POBLA DE CÉRVOLES



La Pobla de Cérvoles té 205 habitants. És un poble turístic de muntanya situat al peu de la serra de la Llena. A l'Església de la Mare de Déu de la Jonquera (segle XVIII) es poden admirar les pintures murals avantguardistes de Víctor P. Pallarés i un orgue barroc del 1752 totalment restaurat.

A l'Ermita de Sant Miquel (segle XVII) hi ha el retaule de Sant Miquel, reproducció de l'original de Bernat Martorell.

Cal visitar l'antic molí de la societat, on hi ha l'Ajuntament i l'Ecomuseu de l'Oli, que fou construït l'any 1870 i que fins al 1930 s'hi produïa oli amb dos molins i quatre premses de biga, de les quals una encara es conserva. Davant l'edifici, un monument homenatja Josep Espasa i Anguera, fill del poble i fundador de l'Enciclopèdia que porta el seu nom. Dins el poble hi ha una escola de camp i diversos allotjaments turístics.

La Festa Major d'estiu s'hi celebra el dissabte anterior al 15 d'agost. La d'hivern és el 21 de novembre, festa de la Mare de Déu de la Jonquera, i acaba el dia 22 amb el Besamà.



☎ 973 175 152 (Ajuntament)
✉ ajuntament@poblacervoles.cat
🌐 www.poblacervoles.cat

PUIGGRÒS



Puiggròs està habitat per 258 persones que viuen dalt del puig o turó que dona nom al municipi.

A la població hi havia el castell palau de Puiggròs, del qual es conserven alguns murs amb finestrals gòtics i portals dovellats amb les armes dels senyors. Els carrerons s'agrupen entorn del castell, on hi ha el Portal, que tancava la vila closa i des d'on es veuen unes magnífiques vistes.

L'Església Parroquial de Santa Maria Assumpta, d'estil romànic i construïda amb pedra tallada, té un campanar de torre quadrada. L'antiga casa consistorial tenia una pedra gravada en la qual s'enaltia Isabel II de Castella. A la part nova, destaca el Casal Cultural i Recreatiu.

Un mural de pintura urbana titulat *Les rentadores*, de l'artista Lleidatana Lily Brick, que representa una escena rural, decora una paret del carrer de la Creu del poble de Puiggròs.

La Festa Major s'hi celebra l'últim cap de setmana de juliol i durant el mes de maig celebren la Primavera Cultural.



☎ 973 140 802 (Ajuntament)
✉ ajuntament@puiggròs.cat
🌐 www.puiggròs.cat

EL SOLERÀS



L'economia del poble, que té 310 habitants, es basa en el conreu d'oliveres i ametllers i en la ramaderia de porcí, boví i aviram.

Destaca l'església parroquial, dedicada a la verge de l'Assumpta, una construcció neoclàssica de planta basilical, de tres naus, acabada el 1804 i amb una trentena d'imatges a l'interior.

La Cooperativa del Camp i Molí d'oli, del 1920, és un edifici modernista de Cèsar Martinell, que val la pena visitar, sobretot durant la molta de l'oliva, de novembre a gener.

En un turó que guaita el poble i Lleida i que també és una zona d'esbarjo, s'hi troben tres santuaris: l'Ermite de l'Immaculat Cor de Maria (1954), una reproducció de la gruta de la Mare de Déu de Lourdes (1988) i l'Ermite de Mare de Déu de Montserrat (1993). Aquests santuaris es van construir per iniciativa del mossèn de cada un d'aquells anys amb la participació dels veïns del poble.

El 4 d'agost es celebra Sant Domènec, copatró del poble, i el 15 d'agost és la Festa Major. Per Setmana Santa es celebra processons al matí i a la nit, les quals són molt concorregudes i hi desfilen els Armats del Soleràs i els infants vestits de personatges bíblics.



TARRÉS



Tarrés té 127 habitants. Destaca per les façanes de pedra vista de moltes de les seves construccions, que ens inviten a passejar-hi per gaudir d'aquest harmoniós conjunt urbà de cases i carrers.

Dels edificis cal assenyalar l'Església Parroquial de l'Assumpció, del segle XVIII-XIX, d'on sobresurt un imponent campanar vuitavat de dos cossos. Molt a prop trobem cal Magre, del 1809, amb una bonica façana porxada; també hi destaca el gran arc de mig punt que dona entrada a l'Ajuntament.

A la població hi ha tres indrets curiosos: la plaça de la Font, que conserva encara els aljubs per abeurar els animals i rentar la roba; la Ferreria, espai que recull les eines de l'antiga ferreria de Tarrés, i l'Ermita de la Santa Creu, ja als afores, on una antiga pallissa amb la seva era s'han reconvertit en lloc de culte.

La important massa forestal del seu terme municipal el converteixen en un lloc ideal per practicar bicicleta de muntanya i, alhora, gaudir de la natura i la cultura als circuits de la ruta de la calç i els camins de l'aigua al secà; la primera permet conèixer una important activitat que es desenvolupa al poble, la producció de calç. Pels boscos queden molts d'aquests antics forns de calç, així com altres construccions de pedra seca: marges, cabanes de volta... També hi descobrireu, fent la ruta, un racó de natura excepcional, l'obac de les Comes de Montgrat. La ruta dels camins de l'aigua al secà us permetrà recórrer algunes fonts del terme, on podreu reposar en zones degudament habilitades com Fontfreda, i on veureu basses, aljubs, cisternes i arbres monumentals com el rebotl de l'Engràcia. Tarrés és bosc, calç, aigua i pedra; indrets on són visibles moltes pedreres, ara sense explotar, d'on sortí la pedra per construir el Palau del rei Martí l'Humà al veí monestir cistercenc de Poblet.

Recentment, per acollir els visitants, s'ha restaurat l'antiga cooperativa del vi, el Sindicat, edifici també de pedra seca convertit en bar restaurant, agrobotiga i allotjament turístic.

S'hi celebra la Festa Major d'estiu per la Mare de Déu d'Agost.



☎ 973 175 620 (Ajuntament)

✉ ajuntament@tarres.cat

🌐 www.tarres.cat

ELS TORMS



El poble dels Torms, amb 137 habitants, està situat sobre un tossal de la vall Major, a 476 metres d'altitud. Es troba en un territori molt trencat, regulat per la construcció d'espones i bancals on s'estenen els conreus. La seva principal activitat econòmica és l'agricultura, centrada en el cultiu d'ametllers i, sobretot, d'oliveres que donen lloc a la producció d'oli d'oliva d'excel·lent qualitat. També hi podem trobar altres productes com la mel, les melmelades, l'olivada...

Els Torms té edificis significatius, carregats d'història. Al nucli antic hi ha la plaça Major, d'origen medieval, i l'Església Parroquial de Sant Joan Baptista, obra barroca del segle XVII amb portalada ricament esculpida i campanar vuitavat de tres cossos acabat en cúpula.

A la part baixa del tossal hi trobem un modern Gran Casal (1962) i l'escola Joan Benet i Petit, la qual va ser una de les quatre que va fer construir la Mancomunitat a Catalunya (1916).

La Festa Major és el primer dissabte de maig. Són dies festius Sant Antoni, Sant Josep i Sant Joan Baptista.



EL VILOSELL



El Vilosell és un municipi de la vall del riu Set i proper a la serra de la Llena. La població té 194 habitants, que augmenten considerablement durant l'estiu.

El poble conserva una trama urbana medieval, amb carrers empedrats i racons, que l'han situat com un dels pobles amb més encant de la comarca. Conserva algunes restes de l'antic castell i l'Església Parroquial de Santa Maria, d'estil barroc amb fonaments i restes romàniques, que es compon d'una única nau que acull la capella del Santíssim i el baptisteri.

A la plaça hi trobem una creu gòtica de pedra del segle XIV davant l'Ermida de Sant Sebastià, que data del segle XVI. Aquest temple és d'estil renaixentista, força auster i sense ornaments. Al terme també hi trobem l'Ermida de Sant Miquel de la Tosca, d'estil barroc, que es troba en un indret anomenat les Fontetes, zona d'interès natural i paisatgístic.

La Festa Major és el tercer diumenge d'agost. L'aplec de Sant Miquel de la Tosca s'hi celebra el segon dissabte de maig.



☎ 973 175 221 (Ajuntament)

✉ ajuntament@vilosell.cat

🌐 www.vilosell.cat

VINAIXA



Amb 450 habitants, l'activitat principal de Vinaixa és l'agricultura, seguida de la indústria de la pedra; també hi ha un vedat de caça.

L'any 1151 Ramon Berenguer IV va atorgar-li la carta de població.

Al poble hi trobem l'Església de Sant Joan Baptista, acabada de construir l'any 1318, que és d'estil romànic amb fortes influències cistercenques. Conserva encara algunes pintures romàniques, les particularitats de les quals li han fet merèixer el títol de monument historicoartístic. L'any 2017 es va declarar Bé Cultural d'Interès Nacional. I el 2018 se'n va celebrar el 700 aniversari.

La Torre de Vinaixa, situat al carrer del Calvari, és una antiga torre àrab (segle VIII) amb honors de castell, al voltant del qual es va ordenar el poblat conegut com a Beni-Aixa. Declarada BCIN, és una torre de pedra de planta semicilíndrica d'uns tres metres d'alçada que constituïa un element de control de l'antic recinte murallat.

A l'Ermita de Sant Bonifaci s'hi celebra un aplec el primer diumenge de maig amb ballada de sardanes, missa i paella popular.

La Festa Major és el darrer cap de setmana d'agost i al mes de març hi té lloc la Fira de l'Oli i la Pedra.



☎ 973 175 722 (Ajuntament)

✉ ajuntament@vinaixa.cat

🌐 www.vinaixa.cat



Visita el nostre web:



Descarrega la teva revista aquí:



Editor:



**Consell Comarcal de
les Garrigues**

Av. de Francesc Macià, 54
Tel. 973 142 658
25400 LES BORGES BLANQUES
consell@garrigues.cat www.ccgarrigues.com

Col·laboradors:



OFICINA COMARCAL DE TURISME

Av. de Francesc Macià, 54
Tel. 973 142 658
25400 LES BORGES BLANQUES
turisme@garrigues.cat
www.turismegarrigues.com

Fotografies: Foto portada Vilars Arbeca: @ nuuriallobet
Foto Juneda salts canal: @ m.rosa_boldu

Dipòsit legal: DL 945 – 2025
Disseny gràfic: @resetdesign.grafic

